

[Bente Juncker]

kommunerne skal kunne foretage en planlægning; det kan vi simpelt hen ikke overskue. På det grundlag skal jeg sige, at vi vil debattere og tage stilling til de enkelte forslag, når de kommer her i salen.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg vil også gerne takke ministeren for hans udspil i form af denne redegørelse om friere valg af offentlig service. Vi er i Det Radikale Venstre tilhængere af størst mulig frihed for den enkelte borger, men det betyder ikke frihed til hvad som helst, og det synes jeg er afgørende at få sagt i denne sammenhæng. Det vil også fremgå, når vi mere detaljeret behandler de enkelte lovforslag, som er en følge af redegørelsen her.

Men der er ingen tvivl om, at vi kan komme videre i retning af at give borgerne større frihed, flere muligheder for også selv at vælge service. Vi kender det jo fra en lang række områder. Det Radikale Venstre har altid været meget varm fortalende for det princip, vi har haft på vort skoleområde, hvor borgerne har haft mulighed for at vælge deres egen skole, ganske vist i en udformning med egenbetaling. Men det har været et princip, som har været af utrolig stor betydning såvel for den offentlige skole som for borgernes muligheder for at vælge. Og jeg mener, eksemplet er et bevis på, at selvfølgelig kan den model bruges på andre måder og i andre udgaver.

Man skal selvfølgelig også huske på – det er der nogle, der indimellem glemmer – at borgerne ikke er til for systemets skyld, men at det forholder sig omvendt. Vi har i årenes løb i den bedste mening opbygget mange systemer, også for at kunne løse opgaver i fællesskab, men det er også en kendt sag, at mange af systemerne undervejs er stivnet og føles indsnævrende for den enkelte borger, det enkelte menneske.

Jeg synes, der er en interessant ting, som vi må have vendt ved denne lejlighed, og som slår igennem i i hvert fald et par af de lovforslag, som vi kan forvente at få til behandling senere. Det er spørgsmålet, om man, hvis man ikke umiddelbart bruger en offentlig virksomhed, skulle være berettiget til en form for kompensation ved selv at klare opgaven. Jeg tænker her bl.a. på ideen om på daginstitutionsområdet, på det sociale område at kunne få udbetalt penge til f.eks. at passe sine egne

børn. Jeg synes, problemet er, at man, hvis man fører denne tankegang videre, kunne komme i den situation, lidt outreret måske, at de, der f.eks. vælger ikke at bruge biblioteksvæsenet, ville have krav på at få udbetalt penge til at købe deres egne bøger for. Sådan har regeringen naturligvis ikke forestillet sig det. Det viser bare, at vi må finde en balance ikke mindst i forhold til princippet om, at man skal kunne hente sig en vis kompensation, hvis ikke man bruger offentlig service på områder, som er vigtige for én selv og for samfundet.

Vi er inde i en periode, hvor vi jo er kommet langt med decentralisering. Heri ligger også, at vi ønsker at give borgerne en større indflydelse på deres egne forhold. Vi uddelegerer kompetence, ofte helt ud til den enkelte bruger, og det tror jeg er en god og rigtig udvikling.

Hvis vi nu går videre, hvad vi umiddelbart er indstillet på på en række områder, og også giver muligheder for, at man kan gå over kommunegrænserne i en række af disse forhold, løber vi altså den risiko – og den vil jeg gerne have finansministerens kommentar til – at når vi taler om offentlig service, er der en forskel, synes jeg, i forhold til mere privat organiseret service. En del af den offentlige virksomhed – en skole, et gymnasium, måske en daginstitution – lever kun et ordentligt liv i kraft af den lokale befolknings opslutning om og engagement i institutionen. Jeg synes, der er et problem her, hvis vi får udviklet muligheder, som gør, at folk, om jeg så må sige, spreder sig, flytter sig fra den ene institution til den anden og fra det ene område til det andet, hele tiden tilskyndet af ønsket om at søge bedre service.

Men når det gælder en skole, for nu at tage det eksempel, en folkeskole, mener jeg, at der ikke bare er tale om en servicevirksomhed. Der er tale om, at man står sammen om en skole. Lokalbefolkningen må engagere sig, de må føle et ansvar. Skolen udgør i virkeligheden en del af det lokale fællesskab. Jeg er ikke sikker på, det er hensigtsmæssigt, at vi øger mulighederne for et endnu friere skolevalg end det, der allerede eksisterer i den nuværende lovgivning. Men det vil vi selvfølgelig gerne se nærmere på i det arbejde, der bliver fulgt op i forbindelse med de enkelte lovforslag.

Jeg tror, det er vigtigt at have kvalitetsniveauet for øje, som også flere af ordførerne har været inde på. Det er rigtigt, at den friere valg-